

«Бекитемин»
О.Элебесов атындагы жалпы
орто билим берүү мектебинин директору

Байсеитова Г.А.
« 4 » 2019-ж.

«Макулдашылды»
Ак-Суу райондук БББ башчысы

Темиралиев М.У.
« 9 » 2019-ж.

«Макулдашылды»
Ысык-Көл областын УКМНнын жетекчиси

« 10 » 2019-ж.

«Макулдашылды»
Ак-Суу РИИВнин жетекчиси

« 10 » 2019-ж.

«Макулдашылды»
Ак-Суу райондук БББнын жетекчиси

« 10 » 2019-ж.

Ысык-Көл областынын
Ак-Суу районундагы
О.Элебесов атындагы жалпы
орто билим берүү мектебинин
антитерроризм боюнча
документациясы.

Мүмкүн болуучу террордук актылардын моделдери жана анализдери.

Объекте болгон террордук актылар жөнүндө маалымат жок.

Мүмкүн болуучу террордук чабуулдар жөнүндө маалыматтар.

А) Жардыруучу зат колдонгон учурда: (ЖЗ)

ЖЗ нын санына жараша мектептин толук же кандайдыр бир бөлүгүнүн бузулушу мүмкүн. Күмөн санаткан буйумду тапкан учурда (жардыруучу түзүлүш болушу мүмкүн); ЖЗ жөнүндө коркутууну жазуу түрүндө же телефон аркылуу билдирүү алганда тезинен укук коргоо органдарына жана жетекчиликке билдиргиле. Күмөн санаган буюмдун тегерегин курчоо керек жана тезинен окуучуларды жана кызматкерлерди коопсуз аралыкка эвакуациялоо керек.

Б) Өрт абдан тез тарайт, ошондуктан окуучуларды жана кызматкерлерди тезинен эвакуациялап өрттөн коргоочу органга жана жетекчиликке билдиргиле. Мүмкүн болушунча өздүк күч менен өрттү өчүрүүгө аракеттенгиле.

В) Ууландыруучу заттарды (УЗ) колдонгон учурда билим берүү мекемесинин бөлмөлөрү кыска убакыттын ичинде уулангышы мүмкүн. УЗ жөнүндө коркутууну жазуу түрүндө же телефон аркылуу билдирүү алганда тезинен укук коргоо органдарына жана жетекчиликке билдиргиле. Күмөн санаган буюмдун тегерегин курчоо керек жана тезинен окуучуларды жана кызматкерлерди коопсуз аралыкка эвакуациялоо керек. Эшиктерди жана терезелерди ачып кошумча желдетүүнү камсыз кылгыла.

Г) Массалык тартипсиздик болгон учурда:

а) Мектеп окуучулар арасында – тезинен жогорку турган жетекчиликке укук коргоо органдарына билдирүү керек. Кузөт кызматкерлеринин жардамы менен мугалимдер жана мектептин администрациясы түшүндүрү иштерин жүргүзөт.

б) Билим берүү мекемесинин сыртында – эшиктерди жабуу менен, массалык тартипсиздикке катышкандардын мектептин имаратына киришине тоскоолдук кылуу жана тезинен жогорку турган жетекчиликке укук коргоо органдарына билдирүү керек. Балдардын терезеге келүүсүн тыюу керек.

Д) Барымтага алуу болгон учурда:

а) Эгерде барымтада калсаңыз токтоолукту сактап террористер менен айтышпастан алардын баардык талаптарын аткарыңыз жана баардык кыймыл аракетинизге уруксаат сураңыз. Эгерде мүмкүн болсо туугандарыңызга же милицияга билдирүү кылыңыз. Өмүрдү сактоо үчүн чыдоо керек экенин унутпаңыз. Кылмышкерлерден бошоо үчүн коопсуз мүмкүнчүлүк болгон учурда гана кетиңиз.

б) Эгерде барамтада калбасаңыз имаратты тезинен тацтап кетиңиз жана тезинен жогорку турган жетекчиликке укук коргоо органдарына билдирүү керек. Террористер менен байланышка чыкпаңыз жана барамтадагыларды бошотуу үчүн эч кандай чара колдонбоңуз.

4 бөлүм. Объектинин коопсуз иштөөсүн камсыз кылуу боюнча иш-чаралар.

4.1 Коопсуздугун сактоо кызматынын кыймыл-аракеттери боюнча Инструкция.

2. Кооптуу жерден чыгарып кетүүнүн схемасы.

Билим беруу мекемесинин имаратында жана анын аймагында террордук акт жасалуу коркунучу келип чыккан учурда мектептин кызматкерлеринин аракети.

3-тиркеме

Мүмкүнчүлүгүн чектелген окуучулардын тизмеси:

Албанов Бекиш (F71) - эвакуациясы үчүн, соц. пед. Токоноева М.М. жоопту.

Руслан кызы Ферида -9- класс (Акыл эси кеч өрчүгөн)

Райымбекова Нурият-9-кл (Акыл эси кеч өрчүгөн)

Мамбетказиева Аделя -7- класс (киста головного мозга)

Кадыров Актан- 5-класс (Акыл эси кеч өрчүгөн)

Тез жардам аптечкалары бар.

4.3. Өрт коопсуздугу боюнча автоматтык система жок.

5 бөлүм. Күзөт кызматынын күчү жана каражаттары 4-тиркеме

6 бөлүм. Тиричиликти камсыз кылуу системасы.

-электр менен камсыз кылуу трансформатор аркылуу жүргүзүлөт.

-Суу менен камсыз болгон, суу чыгаруучу тутуктор бар. Кошумча артезиан суу түтүгү менен жабдылган эмес. Жылытуу электр энергиясы менен ишке ашат, бардык бөлмөлөрдө желдетүү системасы иштебейт.

7 бөлүм. Укук коргоочу, текшерүүчү жана көзөмөлдөчү органдар менен иш алып баруу.

_____ терроризм менен күрөшүү боюнча УКМКнын куратору

_____ УКМК нын кезметчиси

_____ Ак-Суу райондук ИИБ кезметчиси

_____ ӨКМК нын Ак-Суу району боюнча кезметчиси

8 бөлүм.

1-тиркеме. Күзөт кызматынын иш аракети жөнүндө инструкция.

2-тиркеме. Эвакуациялоонун схемасы

3-тиркеме. Билим беруу мекемесинин имаратында жана анын аймагында террордук акт жасалуу коркунучу келип чыккан учурда мектептин кызматкерлеринин аракети.

4-тиркеме. Күзөт кызматынын каражаттары жана күчтөрү.

«Объекти кайтаруу боюнча кызматкерлеринин инструкциясы

Жалпы жобо

1. Объектини кайтарган кызматкерлер учун ушул инструкция милдеттуу талап болуп саналат. Бул талаптар сакталбаса эмгек тартибинин бузулушу катары каралат.
2. Объектини кайтарган кызматкерлер агенствонун башчылыгына жана кызмат отоо учурунда күзөтчүүнүн башчысына туздон-туз баш ийет.
3. Кароолдун кызматкерлери КР нын мыйзам жана мыйзамдаштырылган акттар, буйруктар, башчылыктын корсотмолору ушул инструкцияларды кароолдун кызматкерлери аткарат. Ушул инструкциядагы КР мыйзам жана мыйзамдаштырылган акттары, башчылыктын буйруктары менен башкарышат.

4. Кароолдун кызматкерлери жооп берет.

- кайтарылуучу объектинин коомдук тартибин колдоо, киргизип, чыгаруу режимин ишке ашыруу;
- оюн автоматтарын ж.б мүлктөрдү, жабдууларды уурдоону, баалуу материалдарды бузууну алдын алуу;

- байланыш жана алар менен кошо пайдаланылуучу каражаттарды, иштеп турган мүлктөрдү туура сактоо жана кайтаруу;

-Объектини кайтарган кызматкерлер учун ушул инструкция милдеттуу талап болуп саналат.

-Каралуучу объектини озгочо кырдаалдар тузулгон маалда башчылык жок учурунда кырдаалдын озгорушуно жараша узгултуксуз чараларды коруп оз убагында так маалымат беруу.

-Кызмат отоо мооноту бекитилген графикке жараша.

Кароол кызматкерлеринин милдети.

1. Персоналдын ишинин моонотун каралуучу объектинин озгочолугун жана техникалык жарактуулугун билуу;
2. Ноомотчулук башталгыча инструкцияны билуу, байланыш каражаттарын алуу, атайын каражаттар боюнча инструкция отуу, ошону менен бирге тыкан формада жана келишимдуу келбетте туруу;

-жайкы кийим- кара шым, кара туфли, шеброн менен тигилген жайкы койнок, жагоо;

-кышкы кийим- кара шым, шеброн менен тигилген кемсел, кара туфли, кышкы койнок, шеброн менен тигилген кышкы формалык куртка. Белгиси менен баш кийим;

-ноомот учурунда – электрошокер менен рация алып журуш керек.

Кийим формасын бузган учурда 200 сом олчомундо штраф салынат.

Объектиге келип ноомотчулукту, посттун мулкун кабыл алуу, орт очуруучу каражаттардын, кароолдун сигнализациясынын техникалык каражаттарына, эшиктеги мөөрдүн бүтүндүгүнө көз салуу.

Күзөт кызматкеринин өрт өчүрүү боюнча инструкциясы

1. Окуу жайларында күзөт кызматкеринин милдети:

- Мектептердеги өрткө каршы болгон эрежелерди билүү жана аткаруу;

- Мектепке кирүү жана чыгуу эшиктеринин жайланышы жана алардын абалын билүү жана текшерүү;

- Өрт өчүрүүдө биринчилерден болуп керектелүүчү куралдарынын колдонушун жана алардын ордун билүү;
- Өрт чыккан учурда мектеп окуучуларын куткаруудагы, мектеп персоналдарынын иш аракеттерин, ким кайсы тартипте иш алып баруусун билүү жана өрт өчүрүү тартибин аныктоо;
- Мектеп бекитилген аймакта окуучулардын, мугалимдердин өрткө каршы аракеттерин текшерүү;

2. Окуу жайларындагы күзөт кызматчысы дайыма өзү менен алып жүрүшү керек.

- Электр кол чырагы;
- Өрт чыккан учурда окуучуларга, мугалимдерге жана мектеп персоналдарына угузуучу курал;
- Эвакуация эшиктеринин бардык ачкычтарын алып жүрүү;
- мектеп жетекчилеринин, өрт өчүргүчтөрдүн телефон номерин алып жүрүү;

3. Окуу жайларындагы күзөт кызматкеринин өрт чыккан учурдагы милдети:

- 01 номери аркылуу өрт кызматкерлерине өрт чыккан жердин дарегин билдирүү;
- Мектеп жетекчилерине өрт жөнүндө билдирүү;
- Өрт өчүрүү кызматы келгенче, мектеп окуучуларын коопсуз жайга эвакуациялоо жана өрттү өчүрүү үчүн биринчи аракеттерди жасоо;
- Өрт үчүркүч кызматкерлерин күтүп алуу жана алардын көрсөтмөсү менен иш алып баруу.

Мектеп окуучуларын террордук коркунучтан сактоо үчүн күзөт кызматынын эсине

1. Күзөт кызматкеринин окуучуларды террордук коркунучтан сактоодогу милдеттери төмөнкүчө:

Ар кандай иштер менен келген адамдарды танапис учурунда гана киргизүү;

2. Келген адамд нөөмөтчү администраторго же (башкаруу жетекчилигине) чейин жеткирип баруу;
3. Сабак учурунда мектептин окуучулар кирбеген бардык эшиктери же күзөтчү турбаган эшиктер көзөмөлдө болуучу керек. Окуучулар кирбеген жана кайтарылбаган эшиктер печатталып турушу керек;
4. Кечки жана түшкү күзөт учурунда мектептин тышкы аймагын, терезелерди, тосмолоду, бардык эшиктерди текшерип журналга жазуу;
5. Эвакуациялоого зарыл болуп калган учурда күзөт кызматкери атайын көрсөтүлгөн тартип боюнча окуучуларды жана мектеп кызматкерлерин негизги жана кошумча эшиктерден тышка алып чыгуу;
6. Мектеп буюмдарын сактап калууга аракет кылуу. Эвакуация иштери боюнча тез арада күзөт агентствосуна жана милицияга билдирүү;

Андан кийин күзөт кызматынын начальнигинин көрсөтүүсү боюнча иш алып баруу;

Шектүү буюмдар байкалган учурда (пакеттер, каробкалар, сумкалар жана башкалар)

Шектүү буюмга эч кимди жолотпой күзөт агентствосу тез арада укук коргоо органдарына жана күз агентствосуна билдирүү.

7. Мектеп алдында жат автоунаалардын топтоп туруусуна тыюу салынат. Мектептин дарбазаларын дайыма жабык туруучун көзөмөлдөө.

Мектепке бекитилген аймакта жат автоунаа байкалган учурда укук коргоо органдарына билдирүү.

7. Мектеп аймагында жат адамдардын бир нече убакытка чейин туруп калганы байкалганда текшерүүнү күзөтүп жана укук коргоо органдарына билдирүү.

Кузот кызматкеринин иш алып алып баруу ирээти:

- Өрт чыккан учурунда жана авариялык абалда;

А) Күзөтчүлөр мекемеде:

-Мекеме жетекчисине жана смена жетекчисине билдирүү.

-Орт чыккан мекемеге орт кызматкерлерин чакыруу

- ГБР учурда талапка жараша тез жардам кызматкерин чакыруу

- Мекемеде күзөт тартибин күчөтүү, ктрип, чыгуу эшиктерин текшерүү.

2) Кол салууда (массалык башаламандыкта)

-Кол салуу урунда мекемеге кируу жолдорун бекитүү жана кузот кызматынын Агенствосуна, смена башчысына билдируу:

-Мекемеге Г Б Рди милициянын атайын группасын шартка жараша (тез жардам кызматкерлерин чакыруу) абалга жараша кол салуучуларды кармоо аракеттерин жасоо;

3) Өзгөчө кырдаал мезгилинде:

а) корголуучу мекемеден байкап туруучу коопсуз жерге кочуруу:

4) Кузот кызматынын сигнализациясынын иштеп кеткен учурунда:

-Сигнализациянын иштеп кеткендигин аныктоо:

-Агенствонун жетекчисине жана смена башчысына билдируу

Г Б Р (группа быстрого реагирования)

Г Б Р ди, милициянын атайын группасын чакыруу:

Күзөт кызматкерине тыюу салынат:

-Агенствонун кызматкеринин тартиби учурунда кайтарылып жаткан мекеме тууралуу айтпоо.

-Козомолдонгон мекеменин аймагын таштап кетууго.Күзөттөлүүчү мекемеде уктоого: -Атайын бекитилген кийимди алмаштырбоо.

-Күзөт учурунда спирт ичимдиктери жытанып келуусу:

-Нөөмөт учурунда алкоголь жана наркотик заттарын ичууго жана колдонууга тыюу салынат.

-Өзүнүн милдетин аткарууда оз эркинче кызмат ордун таштап же болбосо башка бироого дайындап кетууго тыюу салынат.

-Башка бир адамдан кандайдыр бир буюмду алууга же башка бироого алып барып берууго тыюу салынат.

-Кызматына байланышы жок телефон кылууларга тыюу салынат .

-Өрт өчрүү тартибин бузууга тыюу салынат.-кызмат отоодо башка нерсеге алагды болбоого;

-Мекеме башкармасынан уруксатсыз,ошол мекемеге чоочун адамдарды жана автоунааларды коё бербоого тыюу салынат.

-Кызмат кабинетине кирип,офистик жана башка техникаларды оздук максатына колдонууга тыюу салынат.

Кузот кызматчысы Агентство тарабынан коюлган (инструкцияларды) талаптарды бузган учурда, бир айлык акчасынан жыйырма пайыз айып пул кармалат же айлык акысы толонбой жумуштан кетирилет!

1 - бөлүм

Билим беруу мекемесинин имаратында жана анын аймагында террордук акт жасалуу коркунучу келип чыккан учурда мектептин кызматкерлеринин аракетин.

1..Жардыруучу тузулуш болушу мумкун буюмдарды байкаган учурдагы аракеттер:

- Ушул сыяктуу кумон туудурган заттар байкалган учурда, убакытты созбой ал тууралуу мектептин администрациясына кабарлаш керек жана телефон аркылуу КР дин УКМК жана ИИМ органдарына чалуу керек.
- **Жардыруучу** куралдар жана ошондой эле кумон туудурган заттар байкалган учурда, өз алдынча чечим чыгарбоо керек, анткени бул жардырууга жана коптогон курмандыктарга алып келиши мумкун.
- Буюмдун сырткы келбети, анын чынында эмнеге дайындалгандыгын коргозбосун ар дайым эсте сактоо керек. Бул жардыруучу куралдарга атайын кадимкидей эле: баштык, пакеттер, каробкалар, оюнчуктар ж.б. колдонулушу мумкун.
- Ал табылган нерсеге тийбоо, ачпоо жана жашырбоо керек.
- Буюм табылган убакытты белгилөө керек.
- Ошол табылган буюмдардан элдер алыс болгудай кылып, чара коруу керек.
- Созсуз оперативдуу-тергоо тайпасын кутуу керек, анткени сиз эн башкы кубоо болуп эсептелесиз.
- Оперативдуу-тергоо тайпасы келгичекти ошол табылган заттан алыс жайгашып жана ошол табылган нерсе жонундо маалымат берууга даяр туруу керек.

Кумон туудурган буюм байкалган учурда, сунуш кылынуучу эвакуация зоналары жана курчоо зоналары.

Ошол күмөн туудурган заттар боюнча көрсөтмөлөр:

200 метр- граната

100 метр- пивонун банкасы (0,33л)

Мина 50-100 метр

250 метр чемодан (кейс)

350 метр жолдо колдонулуучу чемодан

600 метр женил авто унаа

150 метр жук жуктогон авто унаа

- **Зарыл учурларда, ошондой эле укук коргоо органдарынын, атайын кызматтардын көрсөтмөсү менен билим беруу мекемесинин жетекчисине же аны алмаштыруучуга эвакуацилоо жонундо команда беруу буюрулат, пландын негизинде эвакуацияланат.**

1.10. Директордун орун басары (коопсуздук боюнча жооптуу) кооптуу жерлердеги кумон туудурган нерселерге укук коргоо органдарынын автоунаасы жана орт очуруучулор менен эксплуатациялоо кызматынын тоскоолдуксуз келишин камсыз кылуусу керек.

2. Телефон аркылуу коркутуу келип тушкондогу аракеттер.

2.1 Кандайдыр бир коркутуу болгондо, бул жонундо тиешелүү чара коруу учун, укук коргоо органдарына мектептин мударуно тезинен билдируу керек.

2.2 Ангемелешууну созмо-соз эстеп калганга жана уккан создорду унутпагыла.

2.3 Ангемелешууну эч кимге айтпагыла бир эле адам билуу керек.

2.4 Суйлошуу учурунда томонкулорго байкоо салгыла:

- үнү (катуу, акырын , бийик, томон)
- Суйлоо темпи (бат же жай)
- Айтуусу (так, акцент менен же шыбыроо)

2.5 Созсуз түрдө үн фонунан конул бургула.

2.7 Чалууларга маани бергиле (уюлдук же жеке телефон)

2.6 Созсуз турдо так суйлошуп жаткан убакытты белгилениздер

2.8 Кандай учур болбосун суйлогон созуно, томонкудой жооп алууга аракет кылыңыздар :

- Кимге ,кайдан,кайсы телефондон чалды.
- Кандай конкреттуу талаптарды коюп жатат.
- Талаптарды озу коюп жатабы,же ортомчубу,же башка бироо тараптанбы .
- Кандай шарттарда алар озунун ойлорунан баш тарта алат.
- Кантип, кайсыл жерден алар менен байланышса болот.
- Бул чалуу боюнча кимге маалымат бере аласыз.

2.9. Чалып жаткан адамдын,сиз жана сиздин жетекчилериниз кандайдыр бир чечимди кабыл алуу учун, мумкун болушунча максималдуу убакыттын алууга аракеттениниз.

2.10.Мумкун болсо, бул жонундо ангемелешуу учурунда же ал буткондон кийин мектептин жетекчисине кабарланыз.

3. Эгер коркутуу жазуу формасында болсо:

3.1 Мындай документти алганда өтө этияттык менен мамиле кылыңыз.Мумкун болсо аны бекем жабылуучу полиэтилен баштыгына салып,жана озунчо катуу папкага салып коюнуз.

3.2. Документке манжаныздын издерин калтырбаганга аракет кылыңыз.

3.3.Документ бекитилген конвертти ачуу учун он же сол жагынан акырын кайчы менен кесиниз.

3.4 Документти конверти менен сактап салып коюнуз.

3.5 Документти мазмуну жонундо тааныштарыңызга жана башкаларга айта бербениз.

3.6 Анонимдуу материалды укук коргоо органдарына кат турундо жибериниз.

3.7 Анонимдуу материалдарды чаптоо керек эмес. жазбоо,чийбоо ж.б. жасабоо керек.

4. Барымтага алуу учурундагы аракеттер:

- Эгер барымтага кишилерди кармап алса, тез арада органдарга кабар бергиле .
- Эгерде кармалган кишилерден белги алсан, анда алардын катарына кошулгандан сактангыла же бекингиле.
- Жашынсанар, алардын кетээрин куткуло.Мүмкүн болсо ошол убакта имаратты таштап кеткиле .
- Террористер менен байланыш түзбөгүлө.
- МЧСТИ,укук коргоо органдарын,же тез жардамды чакырганга аракет кылгыла.
- Органдар келгенде, аларга маалымат бергенге аракет кылгыла